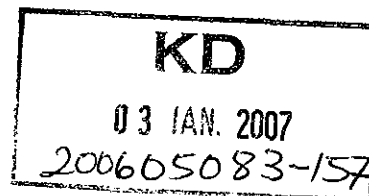

Bjørkly skole

7820 SPILLUM

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 OSLO

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I FRISKOLELOVEN

Vi viser til Deres brev av 10.10.2006 vedr.- ovennevnte.

Stiftelsen Namsos kristne grunnskole driver Bjørkly skole i Namsos kommune. Bjørkly startet opp høsten 1998. Den er en 1-10 skole som for tiden har 40 elever. Prognosen kan tyde på en viss vekst i årene framover. Når en ny friskolelov nå er på trappene, er dette naturligvis noe som opptar oss i stor grad. En har derfor med interesse lest Departementets forslag til ny lov.

Etter å ha lest Soria Moria- erklæringens formuleringer om friskoler, har vi forstått det slik at livssynsskolene skulle skjermes og sikres eksistensrett. Det synes også å fremgå av det nye lovforslaget. Dette er vi naturligvis glad for. Selv om vi finner noe positivt, har vi likevel en del innsigelser av ideologisk og prinsipiell karakter.

Det kan for oss se ut som om en ønsker å redusere mulighetene for å være et *reelt alternativ* til offentlig skole. Vi er f. eks. svært skeptiske til den senere tids forvaltningspraksis m. h. t. tolkningen av begrepet «jamgod opplæring». Vi er også urolig for det vi i lovforslaget oppfatter som en nokså gjennomført generell innstramning av *livssynsskolenes* frihet i forhold til Friskoleloven av 2003.

Så konkrete kommentarer til fremlagt høringsnotat.

FORELDRERETEN

- Vi er glad for at det understrekes i høringsnotatet de folkerettslige forpliktelser Norge har. Både for å ivareta FORELDRES RETT og BARNAS RETT.
- Vi undrer oss over at ikke foreldreretten skal komme i betraktning når det er snakk om å vurdere søknader til nye skoler (s4).
- Vi er bekymret når barnas rettigheter såpass ubeskyttet settes opp imot foreldres rett. Vi erkjenner og ser behovet for å ivareta barnas rettigheter også i noen tilfeller i forhold til foreldrene. Vi opplever det likevel problematisk at dette fremheves så sterkt i denne sammenhengen (s6-7).
- Vi savner en klart positiv begrunnelse for loven. Hvordan kan staten sikre foreldres og barns rettigheter – også når en velger, som for vårt vedkommende, en skole med kristent grunnlag og formål? I stedet for å begrense/vanskeliggjøre foreldres mulighet

til å velge i samsvar med overbevisning skulle staten legge til rette og tjene. Er ikke det i samsvar med demokratiets prinsipper? Disse foreldrene er også skattebetalere.

GRUNNLAG OG/ ELLER FORMÅL (s17)

- Vi er positive til at grunnlaget for skolene skal tydeliggjøres.
- Ingen skole har nøytralt formål, heller ikke den offentlige. Ingen vil vel anfekte at formålet med skoledriften er å sikre elevene den undervisning og opplæring som de har krav på. Det grunnlag som skolen er tuftet på, vil med nødvendighet likevel prege skoledriften/undervisningen. Hvis det ikke var slik, ville det ikke være behov for friskoler.
- Her opplever vi lovforslaget som et forsøk på å innsnevre skolenes handlingsrom til å definere opplæringsmål i samsvar med foreldrenes ønsker. «Ensretting» er etter vår mening et meget sterkt ord. Vi vil derfor være svært forsiktig med å ta det i bruk. Likevel må vi sterkt advare mot det vi her opplever som statens «overkjøring» av et mindretalls soleklare rett.

GODKJENNINGSORDNINGEN

- Forutsigbarhet er av det gode. Retten til godkjenning når visse kriterier er oppfylt gir slik forutsigbarhet. En slik rett ivaretar også foreldreretten.
- Det kan likevel finnes grunner til å omgå denne retten (bruke skjønn). I tilfeller der søkere tidligere ikke har vist seg i stand til å holde seg etter forskriftene. (+ andre kritikkverdige forhold.)
- Vi mener at ordningene med tilsyn etter hvert er så gode at de bør kunne sikre god kvalitet på de skolene som drives. De sanksjonsmuligheter som foreligger, skulle etter vår mening kunne luke bort useriøse aktører.
- Erstattes retten til godkjenning med en skjønsmessig adgang til godkjenning blir forvaltningen uforutsigbar og vil med nødvendighet kunne krenke foreldreretten (s25).

MINIMUMSKRAV TIL ELEVTALL (s33)

- Dersom et minimumskrav til elevtall innføres, betyr det at foreldre og barn i distriktene i mange tilfeller fratras muligheten til å velge annerledes. Foreldreretten krenkes.
- Mange offentlige skoler oppfyller heller ikke dette krav. Hvorfor forskjellsbehandle?
- Private skoler som har et elevtall tett på minimumskravet, vil måtte leve i det uvisse. Hvordan vil dette påvirke elevene og læringsmiljøet?
- Vi mener loven ikke bør sette noe minimumskrav til elevtall.

INNHold OG KRAV - "JAMGOD OPPLÆRING" (s34-35)

- Vi anstrenger oss og søker å gi elevene jamgod opplæring med den som gis i den offentlige skole. Læreplanene godkjennes jo også av Utdanningsdirektoratet.
- Vi er urolige med tanke på at den senere tids praksis i arbeidet med godkjenning av læreplaner skal kodifiseres i forskrift. Det har etter vår oppfatning blitt praktisert en alt for snever tolkning av kravet om "jamgod opplæring".

- Skal skolene utgjøre et reelt alternativ, må dette også gjenspeile seg i noen grad i læreplanene.
- Det bør derfor også gis mulighet for noe avvik i forhold til den offentlige skoles fag- og timefordelingsplan.

OFFENTLIGE TILSKUDD (s38 ff)

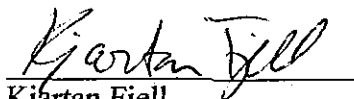
- Loven har klare krav om lokalisering av skolen. En ikke ubetydelig utgift for skolene ligger nettopp i bygg og areal.
- Krav stilles til oss i forhold til HMS. Det skulle bare mangle. Men det koster penger.
- Bryter vi forskriftene, kan det iverksettes sanksjonstiltak.
- Skolene får støtte pr. elev tilsvarende 85% av hva det koster i den offentlige skolen. I beregningsgrunnlaget for tilskuddssatsene er kostnadene for bygg/lokaler ikke tatt med. Her dreier det seg etter vår mening om en omfattende forskjellsbehandling mellom offentlige skoler og friskoler.
- Vi mener det ville være naturlig at kapitalkostnader kom med i beregningsgrunnlaget for tilskuddssatsene og at den nye loven hjemler dette.

KONKLUSJON

- ☞ Selv om vi også finner positive elementer i det nye lovforslaget, har vi altså en del tungtveiende innsigelser. Vi kan ikke være fornøyd med en ny lov som ikke tar hensyn til merknadene ovenfor.

Spillum 02.01.07

Styret for Bjørkly skole

Kjartan Fjell
formann